

FR dostarczyła Serbii MiGi-29

#Lotnictwo wojskowe #Pożegnania #Przemysł zbrojeniowy #Strategia i polityka 10 października 2017

W dn. 2-4 października do Serbii dotarło 6 samolotów myśliwskich MiG-29, będących darem rządu w Moskwie. Do ich przewiezienia potrzebne były trzy loty transportowca An-124-100 Rusłan (znaki rej. RA-82045), należącego do linii Wołga-Dniepr. Ich trasa wiodła z lotniska Tretiakowo, leżącego w mieście Łuchowicy, 135 km na południowy wschód od Moskwy, gdzie znajduje się zakład produkcyjny i ośrodek badawczy RSK MiG, nad terytorium Białorusi, Polski, Słowacji i Węgier, do bazy Ratno Vazduhoplovstva i Protivazduhoplovnej Odbrany (RV i PVO, wojsk lotniczych i obrony powietrznej Serbii) w mieście Batajnica, położonej około 20 km na północny zachód od Belgradu.

Nakaz zachowania w tajemnicy dostawy MiGów-29 do Serbii spowodował, że tylko prorządowy dziennik Informer opublikował kilka słabej jakości zdjęć z ich przywozu do kraju / Zdjęcie: informel.rs

Dostawie myśliwców MiG-29 dla Serbii towarzyszyły bezprecedensowe środki bezpieczeństwa, zarówno w samej bazie w Batajnicy, jak i w jej pobliżu, a także nałożona przez rząd konieczność zachowania tajemnicy, niespotykana nawet w l. 1987-1988, kiedy to Jugosławia otrzymała od Związku Radzieckiego 14 najnowocześniejszych wówczas myśliwców MiG-29B i parę szkolno-bojowych MiG-29UB. Obowiązek zachowania tajemnicy na temat dostawy MiGów-29 dla Serbii spowodował, że tylko prorządowy dziennik *Informer* opublikował kilka słabej jakości zdjęć, pokazujących wyładunek częściowo rozmontowanych samolotów z ładowni Rusłana. Żaden inny publikator nie został dopuszczony do relacjonowania tego wydarzenia. Serbski resort obrony chciał zachować je w tajemnicy tak bardzo, że nie ujawnił także żadnych informacji z oficjalnej wizyty, którą 5 października w Batajnicy złożył ambasador FR w Serbii Aleksandr Czepurin.

RV i PVO otrzymały 4, wyprodukowane w 1989, myśliwce: pojedynczego MiGa-29A (9.12A) i 3 MiG-29 (9.13) oraz parę szkolno-bojowych MiG-29UB (9.51A)

wyprodukowanych w 1990 i 1991. Podczas służby w WKS FR MiG-29A nosił znaki rej. RF-92185 i nr takt. 14. MiGi-29 oznaczono wcześniej jako RF-93709 (04), RF-93713 (31) i RF-93717 (10), a MiGi-29UB – RF-92196 (75) i RF-29166 (101). Jeden z samolotów musi przejść przegląd naprawczy, a pozostałe mają wystarczającą trwałość użytkową, dzięki czemu będą mogły pozostać w służbie RV i PVO jeszcze przez kilka lat, zanim konieczne będzie przeprowadzenie ich przeglądu naprawczego połączonego z wydłużeniem trwałości struktury.

Pozyskanie w/w samolotów dało RV i PVO bardzo potrzebny czas, niezbędny do zorganizowania procesu przeglądów naprawczych, wydłużenia trwałości struktury i modernizacji eksploatowanych obecnie, a wyprodukowanych w 1987, trzech MiGów-29B (9.12B) i jednego MiG-29UB (9.51B), odziedziczonych po byłej Jugosławii, które przetrwały wojnę domową i wchodzi teraz w skład 101. eskadry myśliwskiej z Batajnicy. Komentując dostarczenie pierwszej pary MiGów-29, minister obrony narodowej Serbii Aleksandar Vulin powiedział, że *strona rosyjska poinformowała Belgrad o harmonogramie dostaw już 4 lipca*. Minister Vulin podkreślił, że *dostawa została zrealizowana na czas i stanowi niezwykle wydarzenie, ponieważ jest pierwszą dostawą myśliwców dla lotnictwa wojskowego Serbii*. Szef Sztabu Generalnego Serbskich sił zbrojnych gen. Ljubiša Diković dodał, że *transfer samolotów jest aktem, który ocalił narodowe lotnictwo wojskowe*.

Samoloty zostały dostarczone w szarym kamuflażu. Obecnie, pod nadzorem specjalistów z RSK MiG, są montowane w zakładach Moma Stanojlovic w Batajnicy. Ich pierwszy publiczny pokaz zaplanowano na 20 października, podczas defilady *Sloboda (Wolność) 2017*, która ma się odbyć w Batajnicy, w ramach obchodów 73. rocznicy wyzwolenia Belgradu. Defiladę obserwować ma rosyjski minister obrony Siergiej Szojgu. Być może uświetni je także pokaz w locie zespołu akrobacyjnego WKS FR *Striži*, latającego na MiGach-29. Na pewno nie dołączą do nich odebrane niedawno serbskie samoloty tego typu, ponieważ w tym czasie będą wyposażane w urządzenia łącznościowo-nawigacyjne, kompatybilne z wymaganiami ICAO, a także przejdą proces unifikacji z MiGami-29 używanymi obecnie przez RV i PVO. Najprawdopodobniej na początku 2018 ex-rosyjskie samoloty zostaną oficjalnie przyjęte na stan 101. eskadry. *Sloboda 2017* będzie jednak dobrą okazją do sprawdzenia, czy RV i PVO wznowiły patrolowanie przestrzeni powietrznej przez MiGi-29 po ich niedawnym uziemieniu ([Serbskie MiGi-29 znów uziemione](#), 2017-09-20).

Serbia, otoczona przez kraje będące członkami NATO lub aspirujące do członkostwa w Sojuszu, oficjalnie jest neutralna militarnie. Rząd w Belgradzie ma jednak ambicje dołączenia do Unii Europejskiej i zachowania tradycyjnych, bardzo bliskich, relacji z FR. Niedawno personel techniczny RV i PVO przeszedł szkolenie w Rosji, a wojska lotnicze obydwu krajów przeprowadziły w dn. 2-8 października w ośrodku WKS FR w Lipiecku 3.

doroczne ćwiczenia BARS 2017. Wzięło w nich udział 14 pilotów RV i PVO, którzy wraz z rosyjskimi kolegami ćwiczyli prowadzenie operacji bojowych przeciwko siłom paramilitarnym, wylatując 91 h i 10 min i zużywając 1096 szt. amunicji, pocisków raketowych i bomb.

Dzięki pozyskaniu MiGów-29 współpraca rosyjsko-serbska może nabrać w następnych latach zupełnie nowego wymiaru. Głównym beneficjentem korzyści będą zapewne zakłady Moma Stanojlovic, które mają zostać przekształcone w centrum obsługi według stanu i dostaw części zamiennych dla MiGów-29, używanych przez RV i PVO. Jest to niezbędne do wykonania kolejnego kroku, jakim będą przeglądy naprawcze, wydłużenie trwałości i zintegrowanie nowego uzbrojenia, a następnie modernizacja wszystkich serbskich samolotów tego typu do standardu MiG-29SM lub podobnego, co pozwoli na pozostawienie ich w służbie po 2030.

Na przekór serbskim politykom, prześcigających się w populistycznych i euforycznych komentarzach, w których podkreślali, że *Serbia otrzymała nowoczesne myśliwce o doskonałych zdolnościach, dzięki czemu przekształca się w regionalne mocarstwo*, pozyskanie ex-rosyjskich samolotów oznacza w rzeczywistości, iż RV i PVO rezygnują teraz z zakupu nowych wielozadaniowych samolotów bojowych i odkładają ten proces na co najmniej dekadę. Przejęcie MiGów-29 daje Belgradowi luksus zapewnienia zdolności do samodzielnej obrony przestrzeni powietrznej kraju przez najbliższe 15 lat, a także wyszkolenia odpowiedniej liczby pilotów myśliwskich. Jest to podstawowy warunek wyposażenia w przyszłości RV i PVO w nowoczesne wielozadaniowe samoloty bojowe, o ile serbska gospodarka będzie w stanie ponieść takie wydatki.

Na podstawie informacji Igora Bozinovskiego

Powiązane wiadomości

[FR dostarczyła Serbii MiGi-29 \(2017-10-10\)](#)

[Serbskie MiGi-29 znów uziemione \(2017-09-20\)](#)

[Rosyjskie uzbrojenie dla Serbii \(2016-12-25\)](#)

[FR chce dostarczyć Serbii MiGi-29 \(2016-11-14\)](#)

[Białoruski prezent dla Serbii \(2017-01-30\)](#)

[Rosyjskie uzbrojenie dla Serbii \(2016-12-25\)](#)